

În urma cu doi ani [am răspuns pe blogul](#) [Calculus](#) unui atac împotriva mea, cauzat de publicarea capitolului meu din volumul [Idolii Forului](#) (redactori: Sorin Adam Matei și Mona Momescu, Editura Corint, 2010)

. Atacul venise din partea lui [Andrei Cornea](#) ("Idoli și idolatri (II)", *Revista 22*, 22 Iunie, 2010)

, care scria la acea vreme:

"Cred că suprema aberație din acest volum se află în textul lui István Aranyosi, "Specializarea intelectual: cazul intelectualilor filosofi din România. Un exercițiu de logică."

Ce îl deranja atât de mult pe Andrei Cornea? Îl deranja faptul că am scos în evidență absența oricărei activități publicistice recunoscut academic la nivel internațional al câtorva intelectuali "superstar" din România numiți "filosofi" fără a avea opera filosofică de o calitate minim acceptabilă. În răspunsul meu de pe blog am dat ca exemplu o carte recentă a lui Horia-Roman Patapievici, care este total lipsită de originalitate. Dat fiind că problema plagiatului este fierbinte zilele acestea, reiau câteva idei aici, împreună cu pasaje pe care Patapievici le-a "subtilizat" de la alți autori în volumul mai sus amintit.

Andrei Cornea susținea sus și tare într-o [discuție online cu Sorin Adam Matei](#) că volumul *Ochii Beatricei* (Humanitas 2004, 2006), al lui H.R. Patapievici, este scris din perspectiva unui fizician, că este despre spații non-Euclidiene, și că nimeni altul decât un fizician precum d-l Patapievici nu ar fi avut îndrăzneala și cunoștințele să aibă o asemenea abordare asupra lui Dante.

Problema este că ideea d-lui Patapievici este preluată, inclusiv metaforele și analogiile, din articolul "On Dante, Hyperspheres, and the Curvature of the Medieval Cosmos", *Journal of the History of Ideas* 60.2

(1999) 195-216, scris de William Egginton, acesta din urmă preluând și dezvoltând ideea originală de interpretare a lui Dante de la R. Osserman, *The Poetry of the Universe* (New York, 1995), 112-13). Egginton este departe de a fi un fizician; se ocupă de teorie literară. Ideea însă apare pentru prima oară în Mark Peterson, "Dante and the 3-sphere", *American Journal of Physics*

— December 1979 — Volume 47, Issue 12, pp. 1031-1035:

"We describe three different methods of visualizing the "closed universe" S^3 , and point out language in Dante's *Divine Comedy* which suggests that he visualized his universe in the same ways, making his universe topologically S^3 ."

(Traducere: "Descriem (în acest articol, NB) trei metode diferite de a vizualiza "universul închis" S^3 și scoatem în evidență pasaje din *Divina Comedie* a lui Dante care sugerează că Dante își vizualiza universul în același fel, adică tratându-l, topologic vorbind, drept un univers S^3 ".)

Desigur, Patapievici îi citează pe Egginton și pe ceilalți însă doar la bibliografie, fără să-i menționeze în text, să indice clar parafrazele și sursa analogiilor și să citeze ceea ce este de citat. Mai mult, se vaită (*Ochii Beatricei*, pp. 51-52) la sfârșitul cartulei sale (aceasta având doar 56 de pagini, adică în jur de 20 mii de cuvinte) cât de rău îi pare că alții au mai spus exact ceea ce el a descoperit despre Dante. Deși este extrem de improbabil că cineva să descopere exact aceleași idei extrem de interesante și originale pe care alții le-au scris deja, nu este imposibil; dar este total neprofesional, diletant și ridicol să insiști să publici cartea, în special refuzând să

indici foarte exact sursele (cartea nu are note de subsol deloc, cu exceptia uneia care indica faptul ca volumul se bazeaza pe o conferinta sustinuta de catre Patapievici)

Ochii Beatricei a castigat in 2005 premiul Uniunii Scriitorilor din Romania. Nu s-a gasit nimeni sa citeasca volumul inainte ca el sa se publice, sa vada ca ideea principala este a altcuiva, ca ceea ce a adaugat autorul roman este aproape zero. Mai mult, textul publicitar la cartea d-lui Patapievici include exact un pasaj despre hipersfera lui Riemann si o imagine (cea cu atingerea propriei cefe prin intinderea mainii in fata, intr-un univers cu spatiul extrem de curbat) care ii apartin lui Egginton. Cititorul autohton ramane, dupa obisnuita publicitate desantata acordata autorului roman genialoid, cu ideea ca Patapievici a avut originala idee de a inteprta imaginile descrise de Dante prin prisma notiunii hipersferei lui Riemann, ceea ce este complet fals.

O alta sursa a lui Patapievici, nementionata nici macar la bibliografie, este primul capitol din cartea lui Ioan Petru Culianu, *Out of this World: Otherworldly Journeys from Gilgamesh to Albert Einstein*

(Boston: Shambala Publications Inc., 1991) —

analogia lingurii (vezi citatele de mai jos). Culianu insusi il parafrazeaza pe Edward Abbott, autorul unei faimoase carti care discuta ideea unei lumi bidimensionale si a lumilor

multidimensionale,

Flatland. A Romance of Many

Dimensions

(1884).

Bineinteles, Culianu nu comite plagiatul de care se face vinovat Patapievici in

Ochii Beatricei

(il citeaza pe Abbott in text, iar analogia cu supa si lingura ii apartine, Abbott utilizand o alta analogie, cea a perceptiei unui triunghi ca o linie dreapta variind in lungime in lumea bidimensionala).

In cele ce urmeaza am sa dau cateva citate comparative din Patapievici, pe de o parte, si

Egginton si Culianu, pe de alta, din care reiese foarte clar nivelul de "originalitate" al

intelectualului amator autohton. Traducerile din engleza in romana imi apartin. Cartea *Ochii*

Beatricei

am cumparat-o online, sub forma de E-book, de pe site-ul commercial al editurii:

<http://www.libhumanitas.ro/horia-roman-patapievici-ochii-beatricei-humanitas-2010-ebook.html>

Patapievici	<i>Ochii Beatricei</i>	, p. 44:
-------------	------------------------	----------

"Imaginati-va ca as trai într-o lume ca o bila mica, altfel spus, ca spatiul ar fi curb si eu as întinde mâna î

Egginton, "On Dante, Hyperspheres, and the Curvature of the Medieval Cosmos", p. 196:

"If the sphere were made small enough, you would encounter some bizarre effects, such as continually

Ochii de sticla ai Beatricei

Scris de István Aranyosi

Sâmbătă, 14 Iulie 2012 09:12 - Ultima actualizare Luni, 16 Iulie 2012 08:19

(Traducere: Daca sfera ar fi sufficient de mica, v-ati confrunta cu niste efecte bizare, cum ar fi perpetua

Patapievici,

Ochii Beatricei

, p. 46:

“Imaginati-va cum ar fi daca noi am fi niste fapturi bidimensionale. Am locui pe suprafata unei supe si c

Culianu,

Out of this World: Otherworldly Journeys from 18-Cygamesh to Albe

“Essentially, according to his ideas a flat being living on the surface of the soup I am preparing to eat wo

(Traducere: “In esenta, potrivit propriilor conceptii, o fiinta plata traind pe suprafata supei pe care ma pre

Patpievici,

Ochii Beatricei

, p. 44-45:

“Dar se mai intampla ceva, independent de faptul ca spatiul este sferic ori nu. Ceea ce eu vad atunci ca

Egginton, “On Dante, Hyperspheres, and the Curvature of the Medieval Cosmos”, p. 197:

“As we train our vision on the distant reaches of space, we are also looking back in time, such that the li

(Traducere: “In timp ce ne exersam vederea inspre locurile indepartate ale spatiului, ne uitam simultan s

Patapievici,

Ochii Beatricei

p. 48:

Ochii de sticla ai Beatricei

Scriș de István Aranyosi

Sâmbătă, 14 Iulie 2012 09:12 - Ultima actualizare Luni, 16 Iulie 2012 08:19

[]

“Nu susțin ca Dante ar fi avut facultățile de geometru ale lui Bernhard Riemann; deloc!”

Egginton, “On Dante, Hyperspheres, and the Curvature of the Medieval Cosmos”, p. 195:

[]

“I am not proposing to naively interpret the past in our own image, claiming Dante to be a mathematical

(Traducere: “Nu propun o interpretare naivă a trecutului prin prisma imaginii noastre prezente, susținând

Patapievici,	<i>Ochii Beatricei</i>	p. 48:
--------------	------------------------	--------

[]

“Acest lucru înseamnă ca mergând până la capăt cu cunoștințele pe care le avem, universul creștin med

Egginton, “On Dante, Hyperspheres, and the Curvature of the Medieval Cosmos”, p. 198:

[]

“For Osserman this image is a startlingly accurate rendition of the retro-verse, in which the point of light

(Traducere: “Pentru Osserman, această imagine este o uimitoare versiune a retro-versului, în care punct

În cazul în care cineva are dubii ca aceste pasaje indica plagiat, sugerez acesarea [paginii Harvard University](#) dedicată definirii și analizei tuturor tipurilor de plagiat

AUTOR: □ István Aranyosi

SURSA:

<http://calculemus.wordpress.com>